

100. YIL ATATÜRK HİZMET KÖYÜ MİNİ ARBORETUMU

Şerife SERTKAYA AYDIN, Ömer Lütfü ÇORBACI
ZKÜ. Bartın Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, 74100 Bartın

ÖZET

Bu çalışma, 100.Yıl Atatürk Hizmet Köyü'nde yer alan iki parsel için tasarlanan mini arboretum projesini içermektedir. Projenin amacı, gerek yöre halkına gerekse turistlere bölge bitkilerini tanıtmak ve doğa sevgisi aşılmasıdır. Bu amaçla, literatür taramaları ve alan analizleri yapılarak Zonguldak Valiliği'nin istekleri doğrultusunda tasarım alternatifleri üretilmiştir. Valilik ile yapılan görüşmelerden sonra bu tasarımlardan biri seçilmiştir. Seçilen tasarım geliştirilerek avan proje ve uygulama projeleri hazırlanmıştır. Söz konusu proje, Nisan 2006'da uygulanmaya başlanmıştır. Uygulamanın ilk aşamasında 179 bitki alana dikilmiştir ve uygulama çalışmaları halen devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Arboretum, Rekreasyon, Atatürk, Zonguldak

MINI ARBORETUM OF "100.YIL ATATÜRK HİZMET KÖYÜ"

ABSTRACT

This study comprises a mini arboretum project for two parcels in "100. Yıl Atatürk Hizmet Köyü". The aim of the project is to introduce local plants to residents of region and tourists, and also increase the public awareness for nature. For this aim, literature was reviewed and site analyses were done to produce alternative designs by taking care of Zonguldak governorship demands. One of them was chosen after making discussion with governorship. By developing the design, a design concept and application projects were maintained. The project was started to apply in April 2006. At the first stage of application, 179 plants have been planted and other stages of application have still been going on.

Keywords: Arboretum, Recreation, Atatürk, Zonguldak.

1.GİRİŞ

Çevre, canlıların içinde bulunduğu ve tüm hayati etkinliklerini sürdürdüğü ortam ya da koşullardır. İlk canlılar bu ortam içinde meydana gelmişler ve birebir etkileşim içinde olmuşlardır (DPT, 1997).

Günümüzde şehirler, toplumsal ilişkileri, günlük yaşamları, çalışma koşulları ve yoğunlukları, teknolojik imkanlar ve nüfus bakımından kırsal bölgelere göre büyük farklılıklar gösterir. Kırsal alanda "doğal" olarak nitelenen pek çok olgu, şehir hayatında yapay olarak gelişir. İnsanlar birbirini pek tanımaz. Tanıyan insanların ilişkisi çalışma veya kulüp, dernek gibi kurum üyelikleri çevresinde gelişir. Kurulan ilişkiler soyuttur ve kent insanı yalnızdır. Kent hayatının bu özellikleri bireyi kent dışındaki doğal ortamlara yönlendirir. Doğal alanlarda gerçekleşen bu etkinlikler, doğal çevrenin bozulması, kirlenmesi ve çeşitli yönlerden zarar görmesi sonuçlarını doğurabilmektedir (Karaküçük, 1995). Çevremizde sahip olduğumuz bu doğal kaynaklar yalnızca rekreasyonel etkinlikler için değil, artan nüfusun doyurulması, giydirilmesi ve barındırılabilmesi için de hızla kullanıma açılmıştır. Bütüncül planlı olmayan kaynak kullanımı çevre sorunlarını da beraberinde getirmiştir (DPT, 1997).

Çevre sorunlarının arkasında yatan esas sorunların insanların kendisi olduğu gerçeği 1960'lı yıllardan sonra anlaşılmıştır. Çevre ve insan arasındaki hassas dengenin korunması bireyin sorumluluğundadır. Çevre eğitimi, bireyin sorumluluklarının bilincine vardırarak ve yarattığı çevre sorunlarının çözümüne katılımlarını sağlamak

için en uygun yol olarak görülmektedir. Çevre bilincine sahip, doğal kaynakların kısıtlı olduğunu bilen, çocukluğunun ilk yıllarından itibaren dünya üzerindeki biyolojik hayatın bir parçası olduğunu farkında olan nesiller yetiştirmek günümüzün duyarlı bireyinin temel amacıdır (DPT, 1997).

Arboretumlar bu bağlamda çevre ve doğa bilinci yaratmada, halka rekreasyonel olanaklar sunmada etkin olarak kullanılabilir alanlardır. Arboretumlar, orijini bilinen yerli ve yabancı odunsu bitki türlerinin genellikle doğal bitki örtüsü bakımında zengin ortamlarda, uygun ekolojik koşullarda ve belirli bir zaman sürecinde bir araya getirilerek sergilendiği alanlardır (Sertkaya, 1997). Bu alanlar, bitki türlerinin, genetik materyalin korunduğu ve süreklilikleri için gerekli çabaların gösterildiği ve bilimsel araştırmaların yapıldığı ortamlar olması yanında, oluşturdukları sosyal ve estetik mekânlarla bölge halkının yaşamında da önemli rol oynarlar. Pek çok bitkinin estetik yönlerini, doğal güzelliklerini merak eden insanlara bu özellikleri yakından görme ve inceleme fırsatı sağlarlar (Smith, 1989). Bu mekânlara giden bireyin, doğa içinde geçireceği zaman diliminde bedensel ve zihinsel olarak rahatlamasına ve dinlenmesine imkân sağlanmış olur. Su yüzeyleri, oturma ve seyir terasları, yürüyüş yolları, bitki koleksiyonları ve çocuk bahçeleri gibi birimlerle arboretumlar çok yönlü rekreasyon merkezleri olarak kabul edilebilirler.

Bu çalışma, Zonguldak Valiliği'nin 100. Yıl Atatürk Hizmet Köyü'nde bir arboretum oluşturulması isteği üzerine gerçekleştirilmiştir. Söz konusu çalışma alanının arboretum için çok küçük olması (8 dönüm) gerçek anlamda bir arboretum oluşturulmasına engel olmuştur. Bununla birlikte, hazırlanan proje ile arboretum kavramının özelliklerini yansıtan, bu özellikleri bölge halkına yaşadıkları çevrede yetişen bitkileri yakından tanıma ve bilgi edinme fırsatı veren, öncelikle çocuklar ve gençler olmak üzere tüm yöre halkına doğa ve çevre bilinci aşılayan, bu hedeflere ulaşırlarken onları eğlendiren ve hoş vakit geçirmelerini sağlayan bir mekan oluşturmak amaçlanmıştır.

2.MATERYAL VE METOT

2.1 Materyal

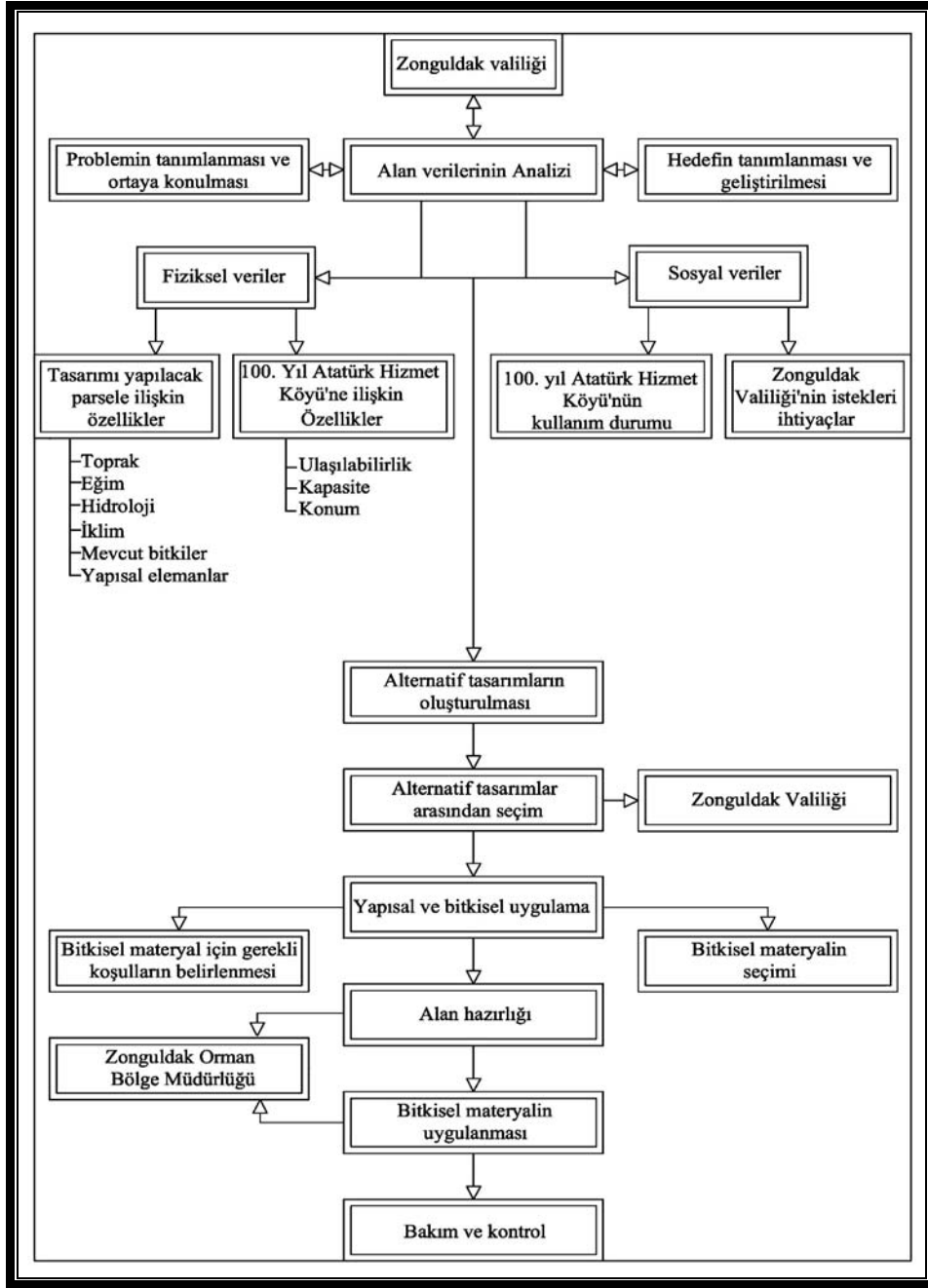
Araştırmanın ana materyalini Zonguldak-Devrek-Çaycuma yol ayrımında Zonguldak'a 35 km, Devrek'e 20 km, Çaycuma'ya 10 km uzaklıkta bulunan 100.Yıl Atatürk Hizmet Köyü oluşturmaktadır.

194 dönüm alan üzerine kurulmuş olan tesisin ilk etapta 8 dönümlük iki adet parseli mini arboretum kimliği altında tasarlanmıştır. Bu çalışma sırasında, alana ait bütün doğal ve kültürel veriler analiz edilmiştir. Bu analizler için 1/500 ölçekli tesis yerleşim planı, 1/25000 topoğrafik harita (Anonim, 1985), 1/25000 arazi varlığı haritaları (Anonim, 1989) ve 1/10000 ölçekli jeoloji haritaları (Anonim, 1996) ve bölgeye ait iklim verileri (Anonim, 2006) kullanılmıştır. Ayrıca arazi üzerinde yapılan gözlemlerden, çekilen fotoğraflardan ve yakın çevre bitki örtüsü ile fidanlıklarından da faydalanılmıştır.

2.2 Metot

Araştırmada izlenen yöntem, alandaki verilerin analizi, sentezi ve değerlendirilmesi aşamalarından oluşur. Elde edilen verilerin sentezlenmesi ile alternatif projeler üretilmiş ve daha sonra seçilen proje geliştirilerek alana uygulanması aşamalarına geçilmiştir. Çalışma sürecinde izlenen yol Şekil 2.2'de özetlenmiştir.

Analiz çalışmaları kapsamında yapılan sörvey sırasında, topografya, toprak ve jeoloji haritaları yorumlanmış, alandaki tüm fiziksel koşullar yerinde tespit edilmiş ve fotoğraflanmıştır.

Şekil 2.2 Çalışmada izlenen yol

Bunun yanında, tesisin tarihçesi, yerleşim planı, kullanım potansiyeli ve çevre ilişkileri incelenmiştir. Sentez aşamasında ise analiz ve sörvey çalışmalarından elde edilen veriler literatür taraması ile elde edilen bilgiler ışığında birleştirilerek öneri alternatifler geliştirilmiştir. Seçilen alternatif geliştirilerek 1/200, 1/100 ve 1/50 ölçekli yapısal, bitkisel ve uygulama plan paftaları hazırlanmıştır. Nisan 2006 tarihinden itibaren projenin uygulanmasına başlanmıştır.

3. BULGULAR

3.1. 100.Yıl Atatürk Hizmet Köyü İle İlgili Genel Bilgiler

3.1.1. 100.Yıl Atatürk Hizmet Köyü'nün Tarihçesi

100.Yıl Atatürk Hizmet Köyü Projesi, ulu önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 100. doğum yılı anısına Zonguldak 100.Yıl Vakfı tarafından hazırlanmıştır.

Zonguldak İli'nin kültürünü, ekonomisini ve özellikle madencilik sektörünü geliştirmek, yöresel el sanatları ürünlerinin yurt içinde ve dışında tanıtmak amacıyla, dönemin Zonguldak Valisi Galip Demirel'in başkanlığında kurulan Vakıf'ın 1982 yılında başlattığı proje, daha sonraki yıllarda da Zonguldak Vali'lerinin ve İl Genel Meclisi Üyelerinin verdiği destek ile İl Özel İdare Müdürlüğü'nce 2000 yılında tamamlanarak hizmete girmiştir (URL-1, 2006).

3.1.2. Coğrafi Konum ve Ulaşım

100.Yıl Atatürk Hizmet Köyü, Zonguldak-Ankara karayolu üzerinde, Bakacakkadı mevkiinde bulunmaktadır. Zonguldak'a 35 km uzaklıkta bulunan tesis, aynı zamanda Ankara-Zonguldak-Bartın karayollarının kesişme noktasında yer almaktadır. Ankara'ya 230, İstanbul'a 360 km uzaklıktadır.

3.1.3. Hizmet Birimleri

100. Yıl Atatürk Hizmet Köyü, 194 dönüm arazi içerisinde yer almakta olup, 33 oda kapasiteli bir otel ve 5 adet bungalow tipi ev ile ziyaretçilere hizmet verilmektedir. 100.Yıl Atatürk Hizmet Köyü içerisinde bulunan bu otelde 200 kişilik sinema düzeninde toplantı-konferans salonu, 230 kişilik restaurant-bar bölümleri yer almaktadır. Ayrıca 350 kişilik açık havuzu, 150 kişilik su üstü gazinosu da hizmet vermektedir. 194 dönüm arazi içerisinde tenis kortları, futbol sahası, çay köşkü, sera-piknik alanları, gezi parkları, amfiteyatrosu ve hediyelik eşya reyonları bulunmaktadır (URL-2, 2006).

3.2. Mini Arboretum Projesi'nin Gelişim ve Tasarım Süreci

Zonguldak Valiliği'nden gelen talepte, özellikle çocuklar olmak üzere bölge halkına ve bölge dışından gelen ziyaretçilere yörede doğal olarak yetişen ve bölge koşullarına uyum sağlamış egzotik bitki türlerinin tanıtılması, sevdirmesi ve doğa bilincinin oluşturulması amaçlarıyla 100. Yıl Atatürk Hizmet Köyü'nde yer alan iki adet parsel için bir arboretum projesi hazırlanması istenmiştir. Bu doğrultuda arazide yapılan sörvey çalışmaları neticesinde söz konusu parsellerin arboretum için çok küçük olduğu tespit edilmiştir. Ancak, Zonguldak Valiliği'nin bu konudaki görüşleri doğrultusunda, gelecek kuşaklara doğa sevgisi ve bilincinin aşılmasında ilk basamağı oluşturabileceği düşüncesi ile bölgede yetişen bitki örneklerinin alanda sergilendiği, etiketlendiği ve bu sırada rekreasyonel etkinliklere olanak sağlayan proje önerileri geliştirilmiştir. Ayrıca, projenin bir bölümü olarak 100. Yıl Atatürk Hizmet Köyü tesisinin bütün birimleriyle bölgede arboretum misyonunu gerçekleştirebilmesi için gerekli önerilerde bulunulmuştur.

3.2.1. Alternatif Proje Önerileri

100. Yıl Atatürk Hizmet Köyü, sahip olduğu otel ve bungalovlar ile konaklama, konferans salonu ile çeşitli toplantılar, tenis kortu, futbol sahası, yüzme havuzu ve kamping alanı ile spor ve rekreasyonel aktiviteler için yıl boyu hizmet veren, ancak yoğunluğun yaz aylarında arttığı bir tesisdir. Mevcut yerleşkede bu kullanımların yanı sıra doğal olarak yayılan çınar meşcerelerinin ve onun alt örtüsünün yer aldığı rezerv parseller bulunmaktadır. Söz konusu çalışma bu rezerv parsellerden ikisi için yapılmıştır. Bu parseller için yapılan önerilerde daha çok çocukların ilgisini çekecek üç unsur üzerinde durulmuştur;

- Midilli ile gezinti alanları
- Mini trenlerle gezinti yolları ve
- Yaya yolları

100. Yıl Atatürk Hizmet Köyü'nün mevcut durumu, kullanılma düzeyi ve rezerv parselleri incelendikten sonra söz konusu iki parsel için üç adet proje önerisi geliştirilmiştir.

Birinci öneride, çalışma alanındaki mevcut çınar ağaçları tamamıyla korunmuş, yalnızca midilliler ile gezintilerin yapılabilceği bir sirkülasyon tasarlanmıştır.

İkinci öneride, alandaki mevcut çınar ağaçlarından hastalıklı olanlar, sıklık nedeniyle yeterince gelişme gösteremeyenler ve peyzaj açısından özelliğini kaybetmiş türlerin alandan uzaklaştırılması önerilmiştir. Bu bireylerin alandan uzaklaştırılmasıyla, raylı sistem için gerekli alan sağlanmış ve mini tren gezintilerinin yapılabilceği bir tasarım gerçekleştirilmiştir.

Üçüncü öneride ise, ikinci öneriye ek olarak raylı mini tren sistemine paralel bir yaya sirkülasyonu düşünülmüştür.

Her üç öneri Zonguldak Valiliği'nde yapılan görüşmeler ile tartışıldıktan sonra, üçüncü önerinin geliştirilmesine ve uygulanmasına karar verilmiştir.

3.2.2. Seçilen Projenin Özellikleri

Seçilen alternatif, raylı mini tren sistemine ek olarak yaya sirkülasyonu içermektedir. Burada oluşturulacak raylı sistemde 6-8 çocuğun oturabileceği birimlerin yer alması düşünülmüştür. Bu sirkülasyon ile, belirlenen amaçlarla alana getirilecek olan bitkilerin yanına kadar gidilmesi ve onlarla birebir ilişki kurulması amaçlanmıştır.

Çalışma alanının iki ayrı parselde toplam 8 dönüm olması, 100. Yıl Atatürk Hizmet Köyü'nde bir arboretum oluşturma fikrini olumsuz etkilemiştir. Bu koşullar altında, çalışma alanının ancak, arboretumlarda yer alan bitki parsellerini örnekleyecek şekilde tasarlanması mümkün olmuştur. Buradan hareketle, öncelikli olarak çocuklar olmak üzere tüm ziyaretçilere bölgede yetişen bitki türleri hakkında bilgi vermek, doğa sevgisi ve çevre bilinci kazandırmak amacıyla bitkilerle birebir bir ilişki sağlayan bir tasarım yapılmıştır. Söz konusu parseller için geliştirilen proje Şekil 3.1'de görülmektedir.

Tasarımda üzerinde durulan nokta, üzerlerinde adı ve özelliklerine ait bilgileri taşıyan etiketleri olan bitkilerin, kullanıcılar tarafından yakından incelenmesine olanak sağlayan bir sirkülasyon oluşturmak olmuştur. Bu amaçla raylı sistem ve yaya için iki ayrı sirkülasyon sistemi tasarlanmıştır. Bu yollar ile, ziyaretçilerin bitkilerin yanına kadar gidebilmeleri, görsel ve algısal olarak inceleyebilmeleri ve var olan etiketlerden bitki hakkında bilgi sahibi olabilmeleri amaçlanmıştır.

Şekil 3.1. Çalışma alanı için tasarlanan proje

Bitkisel tasarım ağırlıklı projelerde, özellikle arboretum gibi bilimsel misyonu baskın olan alanlar sürekli değişim ve gelişim içindedir. Bu alanlardan beklenen yarar giderek artan bir etkiye sahiptir. Bitkiler geliştikçe, sahip olduğu yeni özellikler alana yeni nitelikler katarken, kullanıcıya da yeni bilgiler ve tecrübeler kazandırır. Bu süreklilik içinde yapısal öğeler daha durağan bir özelliğe sahiptir. 100. Yıl Atatürk Hizmet Köyü için üretilen projede yer alan bu yapısal öğeler şunlardır;

- Raylı sistem ve yaya sirkülasyonu
- Kır kahvesi
- Su yüzeyi
- Raylı sistem kontrol kulübesi
- Otoparklar
- Donatılar

Bu unsurlardan sirkülasyon sistemi, kır kahvesi ve otoparklar yapısal projenin iskeletini oluşturmaktadır.

Sirkülasyon sistemi: Raylı sistem sirkülasyonu oluşturulurken, keskin kıvrımlardan ve dönüşlerden kaçınılmış ve geniş dönme kurpları tasarlanmıştır. Dönüş kurpları tasarlanırken mevcut çınar ağaçları da dikkate alınmıştır. Raylı sistemde ziyaretçileri dolaştıracak her bir ünite 4-6 kişi için düşünülmüştür. Alandaki bitkilerin rahat bir şekilde algılanabilmesi, bitki etiketlerinin kolayca okunabilmesi için mini tren hızının 5-10 km/saat olması düşünülmüştür. Yaya sirkülasyonunda ise, mümkün olduğunca raylı sisteme paralel bir aks düşünülmüştür. Bu aks üzerinde yapay tepeler ve bakı noktaları oluşturulurken, ağaç altı oturma birimleri, çeşmeler ve tanıtım panoları gibi donatılara da yer verilmiştir.

Kır kahvesi: Alanda ziyaretçilerin dinlenme ve yemek yeme ihtiyaçlarını karşılamak üzere iki farklı yerde açık ve kapalı mekan olarak tasarlanmıştır. Bunlardan ilki alanın girişinde yer almakta olup, aynı zamanda mini tren istasyonu ve bilet satış biriminin bulunduğu 50 m²'lik alanı kapsamaktadır. İkincisi ise, alanın güney bölümünde, içerisinde alandaki bitkilerin resimlerle tanıtıldığı 36 m²'lik bir alanı içermektedir.

Otoparklar: Alana araçlarıyla gelen ziyaretçiler için 20 araçlık bir otopark tasarlanmıştır.

3.2.3. Bitkisel Tasarım Öğeleri

Arboretum fikrine bağlı kalarak yapılan bitkisel tasarımda, mümkün olduğunca çok sayıda ve farklı odunsu bitki türüne yer vermeye çalışılmıştır. Böylece, gerek bölgenin doğal bitki örtüsünden gerekse egzotik bitki türlerinden örneklere yer verilmesi, başta çocuklar olmak üzere tüm ziyaretçilere bitkileri tanıma, birebir yaşama ve öğrenme olanağı sağlayacaktır. Bu bağlamda, alanda mevcut olan çınar ağaçlarından sağlıklı ve özellikleri ile örnek teşkil edenler korunmuş ve her mevsim renkli görüntüler sunacak bir bitkisel tasarım gerçekleştirilmiştir.

3.3. Projenin Uygulanması

Projenin uygulamasına geçilmeden önce proje alanındaki *Rubus fruticosus* (Böğürtlen)'lerden oluşan dikenli alt örtü tamamen temizlenmiştir. Alanda mevcut olarak bulunan bitki örtüsünde Peyzaj Mimarlığı açısından estetik ve fonksiyonel değeri olan türler belirlenerek, diğerleri alandan uzaklaştırılmıştır. Bu arada, alana getirilecek bitki türlerinin nereden elde edileceği ile ilgili çalışmalar yapılmıştır. Yapılan kazı dolgu çalışmaları ile alan tesviye edilmiş ve sulama sistemi kurulmuştur. Sulama sistemi ile bitkilerin düzenli aralıklarla ve ihtiyaçları kadar sulanabilmeleri hedeflenmiştir. Bitki dikimden önce, çalışma alanına üst toprak serilmiş, gübreleme ve havalandırma işlemlerinin ardından toprak bitki dikimine hazır hale getirilmiştir. Daha sonra, Yenice, Karabük ve Zonguldak'ta bulunan ormanlardan ve Devrek Orman Bölge Müdürlüğü'ne ait fidanlıktan alınan boylu bitkiler alana transplante edilmiştir. Transplantasyonu yapılan bitkiler herekleme ile sabitlenmeye çalışılmıştır. Alanda ilk aşamada 26 adet iğne yapraklı ve 66 adet yapraklı ağaç ile 87 adet çalı olmak üzere toplam 179 adet bitki dikilmiştir. Projede kullanılan bitkiler Tablo 3.1'de görülmektedir.

Tablo 3.1. Projede yer alan bitkiler

	Bitkinin Latince adı	Bitkinin Türkçe adı	Adet
Geniş yapraklı ağaçlar	<i>Acer campestre L.</i>	Ova Akçaağacı	14
	<i>Carpinus betulus L.</i>	Gürgen Ağacı	5
	<i>Castanea sativa Mill.</i>	Anadolu Kestanesi	6
	<i>Cercis siliquastrum L.</i>	Erguvan	14
	<i>Fagus sylvatica L.</i>	Batı Kayını	9
	<i>Fraxinus excelsior L.</i>	Dişbudak	9
	<i>Quercus pubescens Will.</i>	Tüylü Meşe	7
	<i>Sorbus aucuparia L.</i>	Kuş Üvezi	7
	<i>Tilia tomentosa Moench</i>	Gümüşi Ihlamur	9
İğne yapraklı ağaçlar	<i>Abies nordmanniana (Stev.) Mattf.</i>	Doğu Karadeniz Gökmarı	2
	<i>Cedrus libani A. Rich.</i>	Toros Sediri	6
	<i>Juniperus chinensis L.</i>	Çin Ardıcı	2
	<i>Picea orientalis (L.) Link.</i>	Doğu Ladini	2
	<i>Picea pungens Engelm.</i>	Mavi Ladin	2
	<i>Pinus pinea L.</i>	Fıstık Çamı	7
	<i>Pinus sylvestris L.</i>	Sarı Çam	2
	<i>Taxus baccata L.</i>	Porsuk	2
Çalılar	<i>Buxus sempervirens L.</i>	Şimşir	18
	<i>Cornus sanguinea L.</i>	Kızılcık	5
	<i>Cydonia japonica (Thunb.)</i>	Bahar Dalı	7
	<i>Hibiscus syriacus L.</i>	Ağaç Hatmi	3
	<i>Nerium oleander L.</i>	Zakkum	5
	<i>Pyracantha coccinea Roemer</i>	Ateş Dikeni	6
	<i>Rhododendron ponticum L.</i>	Mor Çiçekli Orman Gülü	20
	<i>Syringa vulgaris L.</i>	Leylak	3

Boylu bitkilerden sonra, zeminin çim ile kaplanmasına başlanmıştır. Bu arada projede yer alan yaya yolları, kayrak taşı kullanılarak alana applike edilmiş ancak, raylı sistemin aplikasyonu daha sonraki bir zaman dilimine bırakılmıştır. Bu işlemten sonra alandaki bitkilerin etiketlenmesi işlemine geçilecektir. Bitkileri gelen ziyaretçilere tanıtmak için hazırlanacak olan etikete ilişkin bir öneri Şekil 3.2’de görüldüğü gibidir. Bu etikette bitkinin Latince adı, Türkçe adı, familyası, getirildiği yere ilişkin bilgilerine yer verilebilir. Hazırlanan etiketler bitkilerin yakınına yerleştirilecektir.

Şekil 3.2. Açılıp kapanabilir özellikte etiket örneği

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

100. Yıl Atatürk Hizmet Köyü, konumu gereği üç yerleşim biriminin (Bartın-Devrek-Zonguldak) etkileşim alanında yer almaktadır. Söz konusu bölgede rekreasyonel etkinlikler için planlanan alanların kısıtlı oluşu nedeniyle farklı bir öneme sahiptir. Bünyesinde yer alan yüzme havuzu ile yaz mevsiminde çok sayıda ziyaretçi çekmesine rağmen, diğer sezonlarda sahip olduğu kapasite kadar kullanılmamaktadır. Bu kullanım kapasitesini artırmada projelendirilen iki alanın büyük katkısı olacaktır. Ayrıca, düzenlemesi yapılan alanların arboretum fikri ile tasarlanmış olması, yaşadığı çevredeki bitkileri tanıyan, boş zamanlarını bu doğa parçası alanlarda geçiren, bunu yaparken hem eğlenen hem de öğrenen nesillerin yetiştirilmesine olanak sağlanmış olacaktır. Bununla birlikte, kamuoyunda çevre bilincinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasında bu alanda gerçekleştirilecek kurs, seminer, sempozyum ve benzeri toplantıların büyük yararı olacaktır.

100. Yıl Atatürk Hizmet Köyü'nün bütününde yapılacak küçük revizyon çalışmaları ile bütün alanın etkin kullanımı sağlanabilir. Böylece, ziyaretçi yoğunluğu bütün aylara yayılabilir. Bu doğrultuda yapılan öneriler şunlardır;

- 100.Yıl Atatürk Hizmet Köyü'nün bütününde alt örtü temizliği yapılması, böylece mevcut çınar ağaçlarının estetik özelliklerinin ortaya çıkarılması,
- Alanın bütünündeki bitkilerin etiketlenmesi,
- Yönlendirici levhaların geliştirilmesi ve gerekli eklemelerin yapılması,
- Düzenlenecek her bir etkinlikle, Devrek, Çaycuma, Zonguldak'ta bulunan fakülte ve eğitim kurumlarına alanın tanıtılması ve gelecekteki etkinlikler için taşıdığı potansiyelin gösterilmesi,
- Aydınlatma elemanlarının revize edilerek, zarar görenlerin yenileri ile değiştirilmesi ve gerekli yerlere eklemeler yapılması,
- Eğitim kurumlarıyla işbirliği yaparak öğrenciler için günübirlik etkinlikler düzenlenmesi (tohum toplama, çevre temizliği, bitkileri tanıma toplantıları gibi).

Zonguldak Valiliği'nin istekleri doğrultusunda, bölge ihtiyaçları ve alan koşulları dikkate alınarak hazırlanan proje Mart 2006'da tamamlanmış ve teslim edilmiştir. Nisan 2006'da projenin uygulanmasına başlanmış ve alandaki bitkisel uygulamalar büyük ölçüde tamamlanmıştır. Ancak, arboretum gibi alanlarda bitkisel materyalin sürekli gelişim içinde olması bu alanlardaki gelişmeyi ve yeni eklemeleri sürekli kılmaktadır. Yapısal projeye ilgili olarak raylı sistem ve kır kahvelerinin yapımı daha sonraki bir tarihe bırakılmıştır. Zonguldak Orman Bölge Müdürlüğü'nün katkılarıyla uygulanan bu proje, gerek yöre halkının rekreasyon ihtiyacının karşılanmasında, gerekse çevre bilinci taşıyan nesiller yetiştirilmesinde hak ettiği yeri alacaktır.

KAYNAKLAR

- Anonim 1985. 1/25000 ölçekli Topoğrafik Haritalar, Harita Genel Komutanlığı, Ankara.
- Anonim 1989. Toprak Haritaları, Köy Hizmetleri Zonguldak İl Müdürlüğü, Zonguldak.
- Anonim 1996. Jeoloji Haritaları, MTA Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Anonim 2006. Bartın Zonguldak ili İklim Verileri, Meteoroloji Genel Müdürlüğü, Ankara.
- DPT 1997. Ulusal Çevre Eylem Planı: Eğitim ve Katılım, Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara.
- Karaküçük, S. 1995. Rekreasyon. Seren Yayıncılık, Ankara.
- Sertkaya, Ş. 1997. Bartın Orman Fakültesi Arboretumu'nun Kurulmasına Yönelik Bir Araştırma, ZKÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Zonguldak.
- Smith, S. 1989. Why a Botanic Garden. The Journal of the American Association of Botanical Gardens and Arboreta, January 1989, Vol 4 Number 1.
- URL-1 2006. Atatürk hizmet köyü, <http://www.ataturkhizmetkoyu.com/index.htm>
- URL-2 2006. Zonguldak Valiliği resmi internet sayfası, <http://www.zonguldak.gov.tr/yuzyil.asp.htm>